

Policija se ne sme vtikati v politiko, je zapovedal direktor Barry

"Dolžnost policistov v Clevelandu je, da čuvajo nad življenjem in premoženjem vseh državljanov in da držijo svoje prste proč od politike," se je izjavil včeraj direktor javne varnosti Barry. "In mi bomo gledali, da se policisti po tem tudi ravnaajo," je pristavil Barry po tem, ko je slišal, da neka Voters League, liga volivcev, hoče policiste in ognjegašce politično organizirati. Barry je izjavil, da bo to odredbo, da se namreč policisti ne mešajo v politiko, splošnoval do skrajnosti. Okoli City Halla se je včeraj pojavila nova novica in govorica, da je Harry McLaughlin, ki je predsednik policijskega pokojninskega urada, začel delovati, da se ponovno izvoli za councilmana Italijana De Maioribus in Sam Michella, ki sta oba republikanica.

Kršilci prohibicije plačujejo policijo?

Direktorju javne varnosti, Barryju, je prišlo na uho, da se je neki lastnik prostorov, kjer se toči opojna pijača, izjavil, da mora plačevati policiji za protekcijo. Imenoval je tudi ime policista, kateremu je baje plačal \$100.00, da bi njegov prostor varen pred pogonom policije. Barry je dal nemudoma dotičnega človeka prijeti in pripeljati v svoj urad, kjer je bil navzoč načelnik policije Matowitz in načelnik detektivov, inspektor Cody. Tu je pa dotični možki izjavil, da se je zlagal in da nobenemu policistu ni ničesar plačal. Barry je bil razočaran. Dotičnega so spustili, toda Barry je naročil načelniku naj preiskuje natančno vse take govorce, češ, da lastniki prostorov, kjer se toči opojna pijača, plačujejo policiji za protekcijo.

Utihotapljena dekleta

Zvezni naselniški agenti so včeraj aretirali v Clevelandu dvojico mladih deklet, in sicer Mary Stahlzer, 25 let stara in Fannie Koenig, 23 let stara. Obe trdita, da sta pristojni v Jugoslavijo. Iz Jugoslavije sta se odpeljali v Kanado, kjer sta plačali vsaka \$500.00 za prevoz v Zedinjene države. Ena je bila utihotapljena preko Niagara Falls, druga preko Detroita. Vozili sta se ponoči v čolnih preko reke. Tedaj je bilo še več deklet z njima vred utihotapljenih, in zvezni agentje bodo aretirali najbrž tudi še vse ostale.

Zvon ima piknik

Če je kak piknik tekom poletne sezone prijazen in prijeten, je to gotovo piknik pevskega društva Zvon. Vsako leto enkrat gredo na prijazne Gorisrške prostore na Green Rd. v Randallu. Poleg prijetne zabave in postrežbe pa imajo tudi izvrstno petje, ki tako lepo dobi v zelenem gaju v senci kosatih dreves. Za postrežbo je tudi vse prvovrstno preskrbljeno, pa tudi za plesateljice. Odbor društva prav prijazno vabi k veliki udeležbi.

Ure knjižnice

St. Clair javna knjižnica naznanja, da bo od 11. julija naprej pa do 29. avgusta zaprta vsako soboto popoldne ob 1. uri, kar naj čitatelji upoštevajo.

Ameriška vlada pripoveduje evropskim državam o pravi razorožitvi

Washington, 17. junija. — Državni tajnik Zedinjenih držav, Henry Stimson, je poslal Ligi narodov poročilo o razorožitvi, ki se vrši v Zedinjenih državah. Vodstvo Lige je naprosilo vlado Zedinjenih držav za tozadevno poročilo, in ameriška vlada je rada ugodila, po čemur je v istem času tudi časopisju podala natečaj tozadevne podatke. Zborovanje Lige glede razoroževanja se vrši v februarju, prihodnje leto. Vlada Zedinjenih držav je napravila vodstvo Lige, da povzroči, da tudi evropske države priobličejo v javnosti, kaj so doslej storile glede razorožitve. Tajnik Stimson je tudi namignil, da ako evropske države v resnici pokažejo resno voljo do razorožitve, da bi bila ameriška vlada potem morda pri volji dovoliti v revizijo mirovne pogodbe in plačila vojnih dolgov. Glasom podatkov tajnika Stimsona, šteje danes ameriška armada 239.957 mož in 13.080 častnikov, dasi je kongres dovolil 280.000 mož in 17.628 častnikov. Pri mornarici služi 109.886 mož in 10.420 častnikov. Pri zrakoplovnem oddelku vlade je uslužbenih 27.324 mož in častnikov. Vojnih letal ima Amerika nekaj več kot 1700. Skupno znašajo stroški na leto za armado \$350,457,317, za vojno mornarico \$375,291,828 in za zračno floto pa \$110,070,314.

Nekaj drobnih slovenskih novic iz Barbertona

Pri družini Frank Virant se že dalj časa mudi neljubi gost — bolezen. Sedaj je zbolela starejša hčerka Mary. Prestala je operacijo na slepiču. Nahaja se v bolnici. Prijateljice se prosijo, da jo obiščejo. Želimo ji, da bi se skoro vrnila zdrava in vesela k staršem in sestricam. — Tudi v hiši Jos. Jankoviča na 4. česti ni vse, kakor bi moralo biti. Upamo, da se kmalu povrne gospodarju zopet zdravje in z zdravjem veselje v hišo. — Društvo Magic City Juniors, št. 47 S. D. Z. je izvolilo Mrs. Ano Sigmund kot delegatino za prihodnjo konvencijo.

Smrt rojaka

Kot je bilo že poročano, je na 1315 E. 49th St. umrl dobro poznani rojak Frank Peternel. Ranjki je bil star 61 let. Tu zapuščala soprogo, sina Franka, hčera Antonijo in brata. Rojen je bil v Sv. Luciji, fara Begunja na Gorenjskem, kjer zapuščala tri hčere in eno sestro. V Ameriki je bival 24 let. Pogreb ranjkega se vrši v petek zjutraj ob pol devetih pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi. Vsem prizadetim naše iskreno sožalje!

Vstopnice za kolodvor

V petek zvečer, 19. junija, ob 8.30, privozi v Cleveland posebni vlak NYC železnice, ki vozi izletnike K. S. K. Jednote proti New Yorku. Dotični vlak se bo za 10 minut v Clevelandu ustavil in sicer na novem Terminal kolodvoru. Kdor hoče se čiti v roke izletnikom, naj pride vsaj deset minut pred prihodom vlaka na kolodvor in dobi posebno vstopnico brezplačno. Brez vstopnice ne more na peron. Brez vstopnice ne more na peron.

Predsednik Hoover je skušal narediti iz Hardinga narodnega mučenika

Marion, Ohio, 17. junija. — Kakih 50,000 ljudi se je zbralo v tem mestu včeraj, ko je došel sem predsednik Hoover v spremstvu bivšega predsednika Coolidgea ob priliki posvetitve nagrobnega mavzoleja bivšemu predsedniku Hardingu, ki je tako nagloma umrl v dvomljivih okoliščinah. Dolgo vrsto let so odlašali z odkritjem mavzoleja, in bivši predsednik Coolidge je parkrat odklonil udeležbo pri odkritju, ki bi se moralo vršiti že leta 1925, in tudi Hoover je letos v januarju odklonil udeležbo. Včeraj pa je dobil 29. predsednik Zedinjenih držav, Warren G. Harding, svoj zadoščenje v — grobu. Bivši predsednik Coolidge ni dopustil tekom svoje administracije, da bi se portret predsednika Hardinga obesil v Beli hiši, in šele predsednik Hoover se je po dolgem prigovarjanju vdal in v to dovolil. In včeraj, ko je predsednik Hoover govoril ob odkritju mavzoleja, je Hoover slavil pokojnega v vznešenih besedah. Naslikal je v svojem govoru pokojnega Hardinga kot nekakega narodnega mučenika, ki je postal žrtev — svojih prijateljev, katerim je neomejno zaupal, in ki so ga končno izdali. "Svetovalci in prijatelji Hardinga," je izjavil predsednik Hoover, "nisu samo izdali prijateljstvo Hardinga, pač pa so izdali tudi Zedinjene države." Hooverju so dobro znani skandali, ki so se pripetili za časa administracije predsednika Hardinga, kajti Hoover sam je bil tedaj kabinetni tajnik trgovine. Hoover je bil ob času, ko se je Harding podal na potovanje proti Alaski, eden izmed spremljevalcev Hardinga. Povedal je, kako je tekom potovanja Harding vedno bolj slabele in propadal, in to ne radi telesne slabosti, pač pa radi duševne bolezni. Harding se je zavedal, da je bil izdan od svojih prijateljev, kar se je pozneje tudi na sodnih dokazalo. O mrtvih je težko govoriti kaj slabega, toda reče se lahko, da je znal Harding skrajno slabo izbirati svoje prijatelje, katerim je zaupal najvišja mesta, in ki so oplakali ameriški narod za stotine milijonov dolarjev. In to je Hardinga poginilo v smrt, je indirektno izjavil Hoover.

Igrališča za otroke

Ta teden je mesto odprlo 37 igrališč v raznih delih mesta, in nad 50,000 malčkov je prišlo ob tej priliki na igrališča, ki so opremljena z raznim igralnim orodjem pod nadzorstvom vestnih instruktorjev. Stotine različnih igralnih predmetov je na razpolago otrokom, ki se poleg tega vadijo tudi v raznih igrah. Proti koncu sezone pa otroci skupno nastopijo v večji prireditvi.

Na počitnice

Poznani Johnnie Gribbons ali Grebenc se poda te dni na počitnice v Ely, Minn., kjer je bil Johnnie rojen, in kjer ga niso videli že celih 13 let. Ima tam več stricev in tet ter drugih sorodnikov. S seboj vzame seveda tudi svojo izvrstno harmoniko. Mudil se bo tam tri tedne. In zdrav se vrni v Cleveland, Johnnie!

PRIJAZNA PROŠNJA

Tekom meseca poteče mnogim naročnikom slovenskega dnevnika "Ameriška Domovina" naročnina. Mnogim je potekla tudi že prej. Med tisočeriimi naročniki "Ameriške Domovine" jih je precej, ki so zaostali z naročnino, in do teh se obračamo s prijazno prošnjo, da naročnino poravnajo. Nekaterim to seveda nemogoče, ker živijo v razmerah, ki jim nikakor ne dopuščajo, da bi izdajali denar, toda mnogo vas, cenjenih naročnikov je, ki lahko poravnate, in obračamo se do vas s prav prijateljsko prošnjo, da storite to čimprej. Ni naša navada prositi v javnosti tozadevno, a vendar, pomislite, da moramo mi točno vsak dan izdajati list, katerega dobivate redno dostavljenega v hišo, pomislite, da obratovanje v tiskarni, papir in drugo poslovanje, vse to velja ogromne svote denarja. "Ameriška Domovina" plačuje samo svojim uslužbencem nad \$50,000 na leto v plačah, in nekako težko bi bilo, če bi več naročnikov, ki lahko plačajo, zaostalo z naročnino. Naročnina je doberšen del dohodkov našega podjetja, in veste, da smo mi vedno točno na delu, da dobivate časopis, da mora podjetje točno plačevati za papir in drug material, zlasti pa našim uslužbencem, ki točno vsak teden dobivajo svoje plače. Vsega tega pa se ne moremo vršiti, ako ne dobimo od strani naših naročnikov lojalnosti in naklonjenosti. Prosimo vsa torej vse, ki ste zaostali z naročnino, in če vam razmere količkaj dopuščajo, da plačate našim zastopnikom, ki se zglase pri vas, ali pa pošljete po pošti ali pa se osebno zglasite v uradu. Podjetje kot je naše, zahteva ogromno stroškov, in z vašo prijazno pomočjo pričakujemo, da bomo vsi skupaj prestali težke čase, v katerih se nahajamo. Prosimo torej, prijazno in prijateljsko, da si vzamete te vrstice k sreči in poravnate, ako le morete, kar ste dolžni na naročnini. In vsem skupaj že naprej lepa hvala!

Norci so norci

Andrew Anderson, 77 let, se je leta 1924 ponesrečil pri delu. Od države je dobival \$60.00 na mesec podpore odtedaj. Prihranil si je nekaj denarja. Včeraj se je nahajal na Public Square, kjer je srečal dva neznanca iz Californije, ali sta pa bila iz Kurje vasi, kdo ve! Rekla sta mu, da iščeta zanesljivo banko, kamor bi vložila \$400, in vprašala sta, če je v Clevelandu ravno tak denar kot v Californiji. Pa je šel starček v banko v bližini, kjer je imel denar, in potegnil \$1000.00. Pokazal je ta denar obema neznanecema, češ, da se prepričata, da je ravno tak kot v Californiji. Neznanca sta posvarila starca, naj ne kaže denarja, zavila sta denar v papir, pokrila ga z robcem in mu še enkrat zabičala, naj pazi na denar. Ko je siromak prišel po dveh urah domov in odprl zavoj, je dobil v njem komade starih časopisov.

Mr. Balant Jr.

V torek nas je obiskal v uradu Mr. Louis Balant Jr. sin našega zastopnika Louis Balanta iz Lorain, Ohio. Mladi Mr. Balant je pravkar izvršil prvo leto univerze v Columbusu in se nahaja sedaj na počitnicah pri družini.

Štrajkarji v boju s sodniki v južnih krajih države Ohio

St. Clairsville, Ohio, 17. junija. — V Belmont, Jefferson in Harrison okrajih, ki se nahajajo v južnih delih države Ohio, se nahaja na štrajku že več tednov kakih 3000 premogarjev. Tekom velikih nemirov in pobojev, ki so se vršili zadnje dni med pomožnimi šerifi in štrajkarji glede stavkokazov, je bilo več premogarjev aretiranih. Te premogarje so sedaj obtožili kriminalnega sindikalizma. Leo Thompson, 23-letni vodja stavkarjev iz Pittsburgha, se bo moral radi tega zagovarjati, ker je pred nekaj dnevi vodil četo premogarjev, ki je hotela napasti Belmont zapore, da bi osvobodili nekaj štrajkarjev, ki so bili prej aretirani. Thompson je izjavil pred sodnijo, da ni kriv, toda varščina zanj ni bila določena, da bi bil spuščen na prosto, dokler ne pride nategova zagovornica, Mrs. Yetta Land, iz Clevelanda. Obenem s Thompsonom sta bila aretirana tudi Frank Kasie in Henry Ward. Thompson je vodja National Miners Union, ki dirigira štrajk. Oblasti pravijo, da so voditelji komunisti. Lastniki premogovnikov so izjavili, da je sedanji boj med operatorji in premogarji boj na življenje in smrt za obstoj premogovnikov v Ohio. Dokler premogarji sami ne poravnajo svojih sporov glede uniije, ni operatorjem mogoče ničesar ukreniti.

Društvo Valentin Vodnik

Prav prijazen gozdiček se nahaja na East Rd. v Berea, O., blizu West Parka, kjer bo priredilo društvo Valentin Vodnik št. 35 S. D. Z., v nedeljo, 21. junija svoj piknik. Pridite vsi družveni člani, pa tudi drugo občinstvo. Na raznu bodo pekli prešička, postavljeno je novo plesišče in igrala bo izvrstna godba.

Suhač obstreljen

Trije zvezni prohibicijski agenti so se podali iz Clevelanda v Youngstown, kjer so zalotili nekega tihotapca z žganjem. Slednji pa je prišel streljati in je nevarno v nogaril agenta Harold Watts, narkar je skušal pobegniti, a je bil prijet od dveh drugih agentov.

Najmanjša plača

Okrajni komisarji so odredili, da morajo kontraktorji, ki prevzamejo okrajna gradbena dela, plačevati navadnim delavcem najmanj 40 centov na uro. Kontraktorji ne dobijo dela, če plačajo manj. Stalno uslužbeni navadnim delavcem plačuje okraj Cuyahoga 55 centov na uro.

Cirkus pride

Ringling Bros. in Barnum in Bailey cirkus pride v Cleveland, kjer bodo imeli predstave v petek in soboto. S cirkusom pride 1600 ljudi, 42 slonov, 1009 drugih živali in 700 konj. Predstave se vršijo ob jezeru blizu 9. ceste.

98 žrtev

Avtomobili so letos ubili v Clevelandu že 98 oseb, a lansko leto v istem času pa 111.

* Hoover bo najbrž pomiloštil bivšega notranjega tajnika Falla.

* \$150,000 v zlatnini so odnesli roparji v New Yorku neki bogati ženski.

Dveletni otrok na čudežen način rešen pred smrtjo v incineratorju

Buffalo, N. Y., 17. junija. — Dveletna Mary Koczmarek je v resnici na čudežen način pobegnila plamenom v incineratorju, v katerem sežiga mesto razne odpadke ali "garbič", katerega pobira po hišah v mestu. Več otrok se je igralo pred hišo staršev male Mary. Drugi otroci so položili malo Mary v neko papirnatno škatljo pred hišo staršev, da bi se lahko nemoteno igrali. Medtem je pa Mary zaspala v škatlji, drugi otroci so nanjo pozabili ter odšli domov. Kmalu zatem je prišel voz, ki pobira odpadke, ki so nastavljeni v posodah pred hišo. Zamorec je zgrabil tudi za papirnatno škatljo ter jo vrgel s specim otrokom vred na voz. Voz so pokrili potem z veliko plahto, da se smrad toliko ne širi po cesti. Naenkrat je pa huda sapa povzročila, da se je plahota odgrnila od voza. Voznik avtomobila z odpadki je ustavil voz, da popravi plahto, in je pri tem slučajno segel v papirnatno škatljo. Zdelo se mu je, da je pri tem prijel punčko ali "dolik". Vzel je škatljo ven in sklenil, da nese "doliko" domov svojim otrokom za igračo. Kako se pa Zamorec prestraši, ko se začne "dolik" premikati in tudi glasno jokati! Ves prestrašen nese voznik škatljo z otrokom pred hišo, kjer jo je pobral, in urno pobegne, boječ se, da ga ne bi obtožili, da je otroka ukradel. Otrok je pa med tem splezal iz škatlje in v hišo staršev. Ako veter ne bi slučajno odgrnil plahote, tedaj bi voz dospel do incineratorja, kjer zvrnejo vso vsebino v velike peči, in otrok bi žalostno zgorel, ne da bi kdo kaj vedel, kaj se je zgodilo. Spotoma je tudi pretila nevarnost otroku, da se zaduši, ko je voznik še nadalje pobiral odpadke in jih stresal na otroka v vozu.

Hoover bo dal kaznovati več zrakoplovcev

Springfield, Ill., 17. junija. — Predsednik Hoover je danes naročil trgovinskemu tajniku, naj takoj pozve za imena treh zrakoplovcev, ki so tekom njegovega govora v Marion, O., pluli nad množico, ki je bila navzoča, ko je Hoover odkril mavzolej pokojnemu predsedniku Hardingu. Zrakoplovci se morajo kaznovati, ker ni dovoljeno, da bi pluli v zraku nad množico.

Napačni alarmi

Direktor Barry je bil silno jezen včeraj, ko je zvedel od načelnika ognjegašcev, da je požarna bramba dobila samo ta mesec že 185 napačnih klicev za ogenj. Odpravil bo to nadlego s tem, da bo dal enostavno pobrati večino signalov za ogenj. Barry je rekel, da se danes lahko že itak skoro povsod dobi lahko telefon in so signali nepotrebnii. Vsak napačen klic za ogenj velja mesto \$75.00.

Davek na dedščine

Državna postavodaj se peča s predlogom, da se vzame mestom pravico do davka na dedščine. Mesta so že poslala svoje zastopnike v Columbus, ki naj skušajo preprečiti enako postavlo. Letos je dobilo mesto Cleveland že \$551,000 od davka na dedščine.

Priče za Benderja ne govorijo dvakrat enako. Spor med odvjetniki

Prvi pomožni državni pravdnik, Lieghley, ki zastopa državo v tožbi proti George Benderju, ki je obtožen, da je po krivem prisegel in poneveril denar, je izjavil, da priče, ki pričajo v prid Benderja, dvakrat enako ne govorijo. Eden prijatelj Benderja, priča Wolgamot, je popolnoma drugače govoril pred veliko poroto kot pa je govoril včeraj pred redno poroto. Na to je opozoril Lieghley zagovornike Benderja, ki so odgovorili, da Lieghley pač ne ve, kaj je Wolgamot govoril pred veliko poroto, toda Lieghley je takoj odvrnil, da bodo slišali še preveč. Tekom zaslišanja v sredo se je nahajal sam George Bender pri zaslišanju, in najbrž bodo Benderja še danes zasliševali nekaj ur.

Najvišja sodnija proti novim čarter volitvam

Columbus, Ohio, 18. junija. Najvišja sodnija države Ohio je včeraj s 6 glasovi proti dvema odredila, da se v Clevelandu ne morejo vršiti volitve za spremembo mestnega čarterja, za kar se je nedavno tega pobiralo podpisov. Najvišja sodnija je mnenja, da ni bilo nabranih dovolj veljavnih podpisov. Dočim se je splošno pričakovalo, da bo sodnija ugodila onim, ki so hoteli spremeniti čarter tako, da bi zopet volili župana in councilmane po vajah, pa so gotovi krogi vedeli, da bo sodnija ovrgla prošnjo za nove volitve za spremembo čarterja. S to odločitvijo avtomatično odpade kandidatura kakih šest oseb, ki so hotele kandidirati za župana. Novemberske volitve se bodo vršile po starem sistemu. Councilmani bodo voljeni po proporcionalnem sistemu kot so bili doslej.

Ukor policistu

Kot smo že poročali so prišli pretekli ponedeljek večer komunisti v mestno zbornico, ki so zahtevali takoj \$1,000,000 za živče brezposelnim. Govornik komunistov, neki Frank Miller, je bil takoj napaden od policijskega inšpektorja Nevel, ki je vrgel Millerja iz dvorane, toda župan Marshall, predsednik mestne zbornice, je dal ukor Nevelu, rekoč, da drugi ukor njega vpraša, koga bo vrgel iz dvorane, ker je on, župan Marshall, poveljnik v zbornici, ne pa policija.

Radio program

Nocoj zvečer boste lahko zopet poslušali radio program po točnem WJAY radio postaje ob 6. zvečer do 6.30. Program prekrbijo Grdina & Sons. Tekom radio programa nastopi John Bambič kot tenor, Mrs. Lucille DeJen, sopranistinja, Mr. John Peterka, harmonikar in Mr. A. Rožman na klavirju. Prihodnji četrtek, 25. junija, nastopi Jugoslovanski tamburaški klub iz Loraina pod vodstvom Mr. Mike Kozaric.

Skok v smrt

51-letni Eric Eskola, čevljar po poklicu, je včeraj skočil z velikega Superior mosta in padel na progo cestne železnice spodaj. Bil je na mestu mrtev. Kaj ga je gnalo v smrt, se še ne ve, ker je vsak dan delal. V nedeljo je bil aretirani radi pijanosti.

SLOVENSKA KRI

HENRY WALES:

PRI DRVARJIH V RUSIJI

Hotel sem si ogledati življenje drvarjev v severnem delu Rusije. Potoval sem z aeroplanom, ki so narejene prav kakor aeroplan in ki drse z brzino 30 do 40 milj na uro po gladki, zasneženi ravnini. Smuči goni motor 100 konjskih sil s propelerjem zadej. Kadar smo srečali v voz vpreženega konja, se je splošč pred neznanim nestorjem in voznik nas je klet, ker je moral vlačiti konja in voz iz zametov ob poti. Nismo mogli voziti počasi, ker bi se bile sani takoj udrle v sneg in treba bi bilo velikega napora, predno bi jih izvlekli in zastartali motor.

Od Arhangeljska smo potovali doli ob reki Dvini, po slabo izvoženi poti. Potovanje je bilo kaj prijetno in smeli smo kaditi, kar je v aeroplanu zabranjeno. Grel nas je tople kožuhi medvedove kože, istotaka kapa in visoki škornji.

Zavozili smo na sredino zmrazle reke, toda pričel je padati tako gost sneg, da nismo mogli videti bregov, zato smo zopet krenili na celino in nadajevali pot ob reki. Jako nevarno je bilo potovati skozi vasi, ker je bila udelana samo ozka gaz v snegu in smo vedno srečavali vozove. Iz koč so pritekli otroci in zijali v to čudo, ki je brez konja drselo po snegu. Nevarno

je bilo zato, ker nismo nikakor mogli naglo ustaviti smuč, ker niso imele nikakih zavor.

Pred nami se je nenadoma pojavil možak s psom, ki je začel lajati, toda mož se ni niti ozr. Trenutek zatem se je začel rob smuč in ga vrgel daleč proč v sneg. Hoteli smo ga pobrati ter ga peljati v bližnjo vas, toda mož je bil tako preplašen, da jo je kar na slepo ubral čez sneženo poljano.

Kakih 50 milj doli ob reki smo dospeli do naselbine Orletzy, prva večja drvarska naselbina. Tukaj je bilo zaposlenih 480 drvarjev, ženskih in moških, ki so sekali drevje, ga žagali v hode in jih vozili na kup. Delali so po osem ur na dan in pet dni v tednu. Drvarji so služili po 23 kopejk na dan, kar znese \$1.11 ameriškega denarja. (V Rusiji računajo rubelj 48 centov ameriške veljave, medtem ko je vreden izven Rusije samo 6 centov).

Vozniki, ki imajo svoje konje, zaslužijo dnevno 5 rubljev in 7 kopejk (2.53), vozniki traktorjev in mehaniki pa dobivajo po 3 rublje in 26 kopejk (1.63) na dan.

Drvarji prebivajo v velikih in prostornih kolibah, kjer plačujejo za hrano 50 do 80 kopejk na dan (25 do 40 centov).

Napotili smo se peš prav v

gozd, kjer so sekali drevje. Delali so v skupinah po osem mož. Posekali so zaznamovano drevo, ga oklestili in obelili, ter ga razžagali v hode po 14 čevljev dolge. Kljub nepriročnemu orodju (velike žage in težke sekire), je bilo vsako drevo posekano v eni minuti in dve minuti je vzelo, da so ga oklestili, obelili in razžagali.

Potem so prišli vozovi in posebna skupina je nalagala hode na težke sani. Hode so vozili iz gozda k poti in od tam z traktorji k reki. Med drvarji je bilo polovica deklet, toda hode so nakladali samo moški. Ženske nosijo visoke škornje in hlače.

Potem smo obiskali skupino drvarjev, ki je obstojala iz samih Norvežanov. Ti so imeli veliko bolj priročno orodje in so bili tu z namenom, da uče Russe sekanja drevja na najhitrejši način, da se poseka drevje v tako smer, da se potem lažje dobi iz gošče. Norveški foreman mi je pripovedoval, da skušajo uvesti tukaj lažje sekire in bolj priročne žage, toda Rusi pravijo, da je njih orodje najboljšje.

Vprašal sem, kako je s prislilnim delom, o katerem se toliko govori. Povedalo se mi je, da je res tukaj mnogo "kulakov" (bogatih kmetov), katere se takoj spozna po tem, ker niso vajeni takega dela in so jako neokretni. Toda tudi kulaki so najbrže zadovoljni in veseli, da delajo in zaslužijo nekaj kopejk na dan, da jedo redno in da imajo streho nad glavo in da jih nihče ne preganja.

Videl sem dekle z dečo frizuro, kateri se je poznalo, da je bila poprej zaposlena v kakem uradu. Vprašal sem jo, če je prišla delat sem v gozdove radi patriotizma. Odgovorila mi je, da je prišla samo radi tega, ker hoče, da se izvede "petletni načrt" ruske vlade, po katerem bo Rusija prišla na vrhunec. "Z našim petletnim načrtom hočemo pokazati delavstvu vsega sveta, kaj more storiti komunizem in socializem," je rekla navdušena Rusinja.

Obiskal sem kolibo, kjer je prirejena bolnišnica in zopet drugo kolibo, kjer imajo kopališče. Zvečer sem posetil več kolib in me je zelo presenetilo, ker sem videl, da tam ne dajo posebno dosti na spol: dekleta, fantje, možje in žene, vse je pomešano v enem prostoru. Vse se mi je zdelo nekam enostavno. Nihče se zvečer ne sleče popolnoma in na oknih ni nobenih zastorov, tako da lahko vsak vidi, kaj se godi znotraj.

V vsaki kolibi jih spi od 12 do 16. Postelje so pritrjene ob stenah v dveh vrstah, kot v ladijski kabini, po sredi je pa dolga miza. Ker vsak spi skoro popolnoma oblečen in se kolibe močno kurijo ponoči, se razume, da ne vlada v teh kolibah najboljši zrak.

Poleg spalnic je prostor, kjer si suše delavci vrhno obleko, obušalce, rokavice, nogavice in pokrivala. V sobi se ponoči močno kuri, da je obleka zjutraj suha, ko gredo na delo. Razumljivo je, kako blagodejna je topla soba zvečer, po težkem dnevnem delu v mrzlem snegu. Na toaletne predmete ne dajo dosti. V neki kolibi, kjer je prebivalo 16 fantov in deklet, sem našel 9 zobnih ščetk, 6 glavnikov in 4 brivne britve. Predmete so eden drugemu posojevali in se pri tem prav dobro razumeli.

Medtem, ko je imel vsak mlajših milo, se to pri starejših redko dobi. Za hrano imajo navadno ječmenovo juho z kosčki mesa notri, hamburger steak, krompir, surovo maslo, kavo in mleko.

Zvečer pa prirejajo ples; za godbo jim služi harmonika. Plešejo največ ruske narodne plese in udarjajo z nogami ob tla, da se trese koliba. Včasih udari noga tudi po sosedovi, vendar ni za to nikake zamere. Ko sem opazoval tak ples, je pri-

VIŠARSKA POLENA

Spisal

NARTE VELIKONJA

"Tudi osmo! Prošnjo pa bom priporočil, le povej očetu! In bratu povej."

"Bratu ne morem!"

"Ne moreš, kako ne moreš?" se je razgrevale starček.

"Če ga pa nimam!"

"Da ga nimaš? O, saj res, sam si. Pa ti pogled v katekizem, ne bo ti škodilo, nikomur še ni katekizem škodil, če ga je pogledal!"

"Meni je, gospod župnik," se je smejal fant.

"Tebi je, o ti fant ti, tebi je?" se je zresnil gospod.

"V kot ste me postavili, ker sem prišepetaval iz katekizma Marinkovemu pri izpraševanju."

"O, ti fant, ti navihaneec ti!"

"Se je nasmehnil župnik. "Dober fant si in le povej očetu in — — — Kaj bo, Blaž?" se je okrenil, zazrši Blaža na vratih.

"Kaj pa bo novega?"

"Pošto sem dobil od Vas!" se je tresel Blaž po vsem telesu od razburjenja. "Mežnar je nekaj rekel —"

"Prav res, da, mežnarju sem dejal! Da, kar z menoj stopi, kar z menoj! Pismo je prišlo, odgovor je prišel. Neža! Neža! No, kam pa je šla? Daj ključ, Neža!"

"Ali ni v vratih?"

"Vidiš, saj res, v vratih bo! Tako, Blaž, pismo je prišlo. Pismo!"

"In kaj je v pismu?"

"Kaj je v pismu? Čakaj no! Zdaj mi je pa Neža nekam dala pismo! Pa pravim, naj pusti! Pa ne pusti. Zmerom premakne. Zaradi reda!" je iskal. "Zaradi reda, da premika, pravi! Zaradi nereda! Neža, Neža, tak kje je pismo?"

Blaž je kar trepetal od nestrpnosti.

"Ali ga nimate v suknji?" je dejala Neža.

"Glej no, vidiš! V suknji. Na vrt sem šel, da te počakam doli, pa so me zmotili. Vidiš, tu je pismo!"

"In kaj je v pismu?"

"Beri, na, beri!"

"Ker pa ne znam brati, saj to ni po naše!"

"To ti je čista slovenščina, samo v tujem kožuhi. Kožuhi ji je še tudi od zunaj, okraski, veš, okraski so ogrski, od znotraj pa je prava slovenska beseda! Vidiš, to se tako bere."

In župnik je bral pismo, ki je prišlo. Pismo je bilo odgovor:

"Prečasititi gospod plevanos, brat v našem Gospodu Jezusu Kristusu!"

Vu nasi fari, izstina, zsvi zsenzaka, stera sze je pizlala prle, kak bi bila pri zdavanji — Krizsnar. Ime nvoj je Margareta, zdaj sze pise Horvat, ino je po szvojem dobrom i uszmilenom szrci dobro poznana goszpa. Narodila sze je vu Litiji, tu je szluzsila i pri nasz szi je vzela mozsa.

Predragi vu Goszpodi nasem, csi bi esze zseleli kakse pojasznilo, bom Vam vzikdar na po mocs.

Priporocsam sze Vam v molitvi ino szklenem z nasim krs-

šla k meni deputacija in mi je rekla, da bi dekleta rada videle, kako se pleše po "amerikanski." Toda nisem se hotel spuštati med plesoče pare s svojimi okornimi škornji.

Nobenega dekleta nisem videl, da bi kadila cigareto. Kadili o le fantje, nad 18 let stari. Tudi žgane pijače, ali "vodka" nisem opazil tukaj. Tudi ko je naš pilot ponudil svojo steklenico vodke, ni hotel nihče napraviti požirka iz nje.

Zdrav in močan narod, ki ima bodočnost.

zanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

N. N.

In je prevedel v pismo slovenščino:

"Prečasititi gospod župnik, brat v našem Gospodu Jezusu Kristusu!"

V naši fari res živi ženska, ki se je pisala pred poroko Krizsnar. Ime ji je Margareta, sedaj se piše Horvat in je dobro znana gospa po svojem dobrem in usmiljenem srcu. Rodila se je v Litiji, tu je služila in se poročila.

Predragi v Gospodu našem, če bi še želeli kakšno pojasnilo, Vam bom vedno na uslugo.

Priporočam se vam v molitev in sklenem z našim krščanskim pozdravom! itd.

"Kaj praviš, Blaž? Ali si zadovoljen?"

"Se živi, Metka se živi! Ona v rumeni bluzi! Priča se živi!" In je stisnil pismo v roke ter se ni niti zahvalil, niti poslovil. Kakor da mu je dvajset let, je odšel iz sobe.

"Kaj je zagrešil ta človek?" se je zdrnil župnik. "Samo č dela pokoro, more biti tako vesel. In ti, ti boš delal pokoro za to misel in za eno besedo radi fanta! Zmerom si slab, zmiorom si še slab in se ne poboljšaš? Kaj si misli? bo vprašal gospod Bog; kaj si misli? O kom? O svojem bližnjem? In bom stopil pred Te," se je starček zgrudil na klečalnik, "o, pokleknil bom pred Te in Te prosil: Odpusti — starega graničarja kri je v mojih žilah, — onega, ki straži zdaj s Petrom pri vratih, onega, ki je živega Boga, Tebe samega, nesel iz cerkve pred Turki. Zaman nesel opresnik tri dni prezgodaj in ni radi tega nikoli več prijel puške v roke, temveč stražil s palico in ni pustil človeka v vas, kakor straži sedaj pri nebeških vratih. Če si odpustil Jeronimu vročernost, odpusti meni nezaupljivost. Pa se primerjam z Jeronimom. Tudi to ničurnost mi odpusti. Po materi je! Moja mati je prava Belokranjica. Iz Metlike. V muzej je dala prtlj iz ničurnosti. In jaz sem star in neumen in pripovedujem Tebi, ki vse veš."

Obležal je na klečalniku in ga je našla nečakinja spečega, ko je slonel z glavo na mrtvaški glavi pod razpelom. In vsa solzna je bila polica pod njo.

"Stric, Blaž je tu in gre na pot!"

"Z Bogom mu reci!" se je zavedel.

"In bi rad zaprosil!"

"O, ti žalostna Marija! Seveda, kako pa naj gre, kako naj gre tako daleč brez grošal Naj pride, kar naj pride!"

"Stric!" se je nasmehnila Neža.

"No, saj pravim, da naj pride!"

Blaž je vstopil, oblečen za pot, s palico v rokah.

"Slišim!" je dejal in umolknil.

"Kaj pa je, Blaž?"

"Gospod župnik, za pot nimam!" se je zazibal Blaž.

"Ali nisem rekel? Za pot nimam?"

"Stric, stric!"

"Ženska molči!" se je razhudil župnik. "Drži kljun!"

"Ze molčim," je odšla z nasmehom.

On je stikal po žepih, po omari, po predalih.

"Sveta nedelja, Blaž, nič nimam! Ali si slabo naletel, ko nimam nič. Čakaj, Blaž, ti moraš na pot, kaj ne? Ali kar k Svetemu Juriju? Ali veš pot? No, da, saj se povpraša; seveda se povpraša, saj so tam naši ljudje! In govorim in ne dam nič, ko sam nimam. Neža, poslušaj, Neža!"

Neža je prišla na vrata.

"Posodi mi, Neža, če imaš Blaž mora iti in potrebuje, in če mora iti in potrebuje, moraš pomagati. Saj moraš iti, kaj ne Blaž?" se je potrdil v svojih besedah.

Blaž je prikimal.

Medtem je Neža prinesla od

nekje škatlo. Neža je strica dobro poznala in je sproti spravljala posebe stricjev denar in mu ga je "posojala," kajti stric je pozabljal in ni vrnil nikoli.

"Vse, kar je v škatli?" je dejala.

"Pa imej vse, kar je v njej!" je zvrnil stric škatlo Blažu v klobuk.

Blaža so obile solze in je jecel nekaj kakor "Bog plačaj!"

In župnik je odtegnil roko in dejal:

(Dalje prihodnjič.)

DNEVNE VESTI

V Braziliji so sežgali 50 tisoč vreč kave

Rio de Janeiro, 17. junija. — Pridelek kave v Braziliji je tako ogromen, da so lastniki plantaz, kjer raste kava, sklenili, potem ko so dobili tozadevno dovoljenje od vlade, vreči v morje ali pa sežgati mnogo tisoč vreč kave. Izbrali bodo najprvo slabšo kavo in jo uničili, dočim pride boljša kava na trg. Kavni pridelek se je zadnje leto zelo pocenil, prvič, ker je bilo pridełka preveč, drugič, ker so odpravljeni razni tarifi in tretjič, ker radi gospodarske krize ljudje ne kupujejo toliko kot prej. V Santosu, Brazilija, kjer je nekako glavno središče trgovine s kavo, so pričeli s sežiganjem 50.000 vreč kave. Te vreče drže vsaka po sto funtov. V Bahiji so pa večerj vrgli v morje 5000 vreč slabše vrste kave.

Stražnik Caponija bo moral v Italijo

Chicago, 17. junija. — Zvezni sodnik Wilkerson je danes odredil, da se mora Tony Volpe, osebni stražnik gangeža aponeja, deportirati v Italijo. Deportiran bo, ker je krivo prisegel, da je ameriški državljan, potem ko je izgubil državljanške papirje.

Belgijka označena kot "Miss Universe"

Galveston, Texas, 17. junija. — 17 let stara Belgijka Miss Netta Duchateau, je bila danes proglašena za "Miss Universe," kar pomeni toliko, kot najlepše dekle na svetu. "Miss America" je dobila drugo nagrado.

Dva ameriška vojaka ubita v Nicaragui

Managua, Nicaragua, 17. junija. — Uradno se poroča, da sta bila od nicaraguanskih ustashev iz zasede ustreljena dva ameriška marina in sicer poročnik Power ter saržent McGhee.

Ženska ubila odličnega odvetnika

Mobile, Alabama, 17. junija. — Foster K. Hale, odličen odvetnik v tem mestu, je bil danes ubit na ulici po neki Mrs. Willie Mae Claussen, ki je izjavila, da je odvetnik uničil njeno življenje.

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz štirih ali petih sob, kopališča, dva porč, furnez in klet, se da v najem. Vprašajte na 1131 E. 76th St.

(June 18. 20.)

Stanovanje

se da v najem, pet lepih sob, vse na novo dekorirano. Kopališče. Stanovanje se nahaja na 6230 Carl Ave. Zve se pa samo na 6614 St. Clair Ave. (145)

Mlad fant

išče delo v trgovini ali pa sprejme tudi kak drugo podobno delo. 6214 Glass Ave.

(145)

Rakovich Radio postrežba

Mi vam popravimo radio aparat vsake vrste, mi vam inštaliramo radio aparate v vaših stanovanjih ali v avtomobilih. V zalogi imamo najboljše cevice (tube) in posamezne dele.

19510 Arrowhead Ave.

Tel. KENmore 3793-W

(June 18. 20.)

Starr Faithfull, 24 let stara lepota iz New Yorka, ki so jo pred nekaj dnevi potegnili umorjeno iz morja. Na sliki je njen oče, mati in sestra. Umor je zavil v skrivnostno življenje mlade dekleta in policija upa, da pronajde iz dnevnika njenega morilca. Baje so bili prijatelji dekleta najbolj prominentne osebe v New Yorku in Londonu.

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

Stanley

